

«ПОЕТАПНИЙ ПІДХІД» ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ДЛЯ УКРАЇНИ

Наталія Бутирська,

*Асоційована старша аналітикиня,
Центр "Нова Європа"*

«Матеріал підготовлено за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».
Матеріал відображає позицію авторів і не обов'язково збігається
з позицією Міжнародного фонду «Відродження»»

«ПОЕТАПНИЙ ПІДХІД» ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ДЛЯ УКРАЇНИ

Наталія Бутирська,
асоційована старша
аналітикиня,
Центр «Нова Європа»

Грудень, 2024

Північна Корея вирішила надавати всеосяжну підтримку російській агресії. Відправка північнокорейських вояків на поле бою могла би змінити підходи Південної Кореї щодо допомоги Україні. Центр «Нова Європа» вирішив проаналізувати, які фактори стримують південнокорейського президента та його адміністрацію в посиленні підтримки українців. Зважаючи на те, що влада Республіки Корея (РК) оголосила про «поетапний підхід» реагування на залучення північнокорейських військ у війні, дослідимо, чи можна очікувати зміни політики Сеулу в питаннях надання летальної зброї Києву. У цьому зв'язку звернемо увагу на те, як південнокорейське суспільство та опозиція впливають на політику президента та чому виступають проти військової підтримки України. Попри низку безпекових, геополітичних та внутрішніх чинників, які помітно обмежують реакцію Південної Кореї на посилення російсько-північнокорейського співробітництва, визначимо основні напрямки взаємодії Києва та Сеула в умовах протистояння спільним безпековим загрозам.

РЕАКЦІЯ РЕСПУБЛІКИ КОРЕЯ (РК) НА РОЗГОРТАННЯ ПІВНІЧНОКОРЕЙСЬКИХ ВІЙСЬК

Від початку повномасштабного вторгнення Південна Корея приєдналася до західних санкцій, запровадила експортні обмеження на понад 1400 видів товарів та активно підтримує Україну, надаючи фінансову, гуманітарну, технічну та нелетальну допомогу (куленепробивні жилети, жилети, шоломи, машини для розмінування, пікапи, мініекскаватори тощо). Втім, уникала прямого постачання зброї, посиляючись на Закон про зовнішню торгівлю, згідно з яким експорт стратегічних товарів дозволений лише для використання у мирних цілях. Погроза потенційною зміною цієї політики стала для керівництва РК своєрідним фактором стримування Росії у її поглибленні відносин з Північною Кореєю, насамперед що стосується надання передових ядерних та ракетних

технологій, і навпаки, Владімір Путін неодноразово погрожував наслідками Сеулу, якщо той розпочне постачати зброю Україні.

Тим часом КНДР відкрито підтримала російську агресію проти України, стала найбільшим постачальником зброї для РФ, зокрема снарядів та ракет, а тепер ще й відправила формування Корейської народної армії для безпосередньої участі у військових діях — безпрецедентний крок, на який КНДР наважилася вперше в своїй історії. Договір про всеосяжне стратегічне партнерство між КНДР та РФ, підписаний 19 червня 2024 року та ратифікований обома сторонами, який передбачає надання взаємної військової допомоги, заклав довготермінову основу

для військової співпраці між Москвою та Пхеньяном.

У відповідь на інформацію про розгортання північнокорейських військ офіс президента РК зазначив, що не буде ігнорувати це питання та мобілізує «усі доступні засоби» у співпраці з міжнародною спільнотою. **По-перше, було проведено низку багатосторонніх й двосторонніх консультацій:**

- Відбувся прискорений обмін інформацією з НАТО, ЄС та Україною щодо російсько-північнокорейських відносин. 21 жовтня президент Юн Сок Йоль провів телефонну розмову з генеральним секретарем НАТО Марком Рютте та направив делегацію з представників Національної розвідувальної служби й оборонних агентів до Брюсселю для активізації співробітництва в сфері безпеки і вироблення спільних заходів реагування на російсько-північнокорейське співробітництво по лінії РК-Україна-НАТО. Сторони домовилися про швидке завершення процесу приєднання РК до використовуваної НАТО інформаційної системи BICES та спільне відстежування можливого трансферу Росією чутливих технологій КНДР.
- 25 жовтня радники з національної безпеки РК, США та Японії — Сін Вон Сік, Джейк Салліван та Такео Акіба — провели тристоронню зустріч у Вашингтоні, щоб обговорити нещодавне розгортання військ КНДР в Росії. Вони висловили сподівання, що Китай відіграватиме конструктивну роль щодо незаконних дій КНДР та РФ.
- 30 жовтня відбулося засідання ООН, присвячене обговоренню відправки північнокорейських військ за ініціативою України, США, Великої Британії, Франції, Японії, Південної Кореї, Словенії і Мальти.
- 31 жовтня розгортання північнокорейських військ стало головною темою зустрічі «2+2» на рівні глав зовнішньополітичних та військових відомств США та РК у Вашингтоні.
- Відбулася активізація контактів безпосередньо з Україною. 29 жовтня президенти РК та України провели телефонну розмову, за результатами якої домовилися про відправку до РК спеціального представника України для напрацювання спільних заходів реагування. Після візиту до штаб-квартири НАТО. Україну також відвідала південнокорейська делегація у складі високопосадовців розвідки та військових. 27 листопада українська делегація на чолі з міністром оборони Рустемом Умеровим відвідала Сеул, де зустрілася з президентом РК Йон Сок Йолем, міністром оборони Кім Йонг Хьоном та іншими високопосадовцями, щоб поділитися розвідувальними даними про розгортання північнокорейських військ та шукати підтримки РК у військових зусиллях України.
- 4 листопада Сеул відвідав Верховний представник ЄС з закордонних справ та політики безпеки Жозеп Боррель, до цього президент РК Юн Сок Йоль провів телефонну розмову з президентом Єврокомісії Урсулою фон дер Ляен.

По-друге, президент Південної Кореї Юн Сок Йоль заявив про поетапний підхід реагування на російсько-північнокорейську взаємодію залежно від втягування

військових КНДР у війну. Він допустив можливість прямої поставки зброї та військової техніки, передовсім оборонної, «залежно від кроків північнокорейських солдатів».

ФАКТОРИ СТРИМУВАННЯ

Незважаючи на те, що Південна Корея сигналізувала про потенційне зрушення у політиці підтримки України після розгортання північнокорейських військ,

Юн Сок Йоль стикається з серйозним спротивом всередині південнокорейського суспільства та опозиції, які бояться втягування у проксі-війну з КНДР на території України та погіршення відносин з Москвою, що може призвести до загострення ситуації на Корейському півострові.

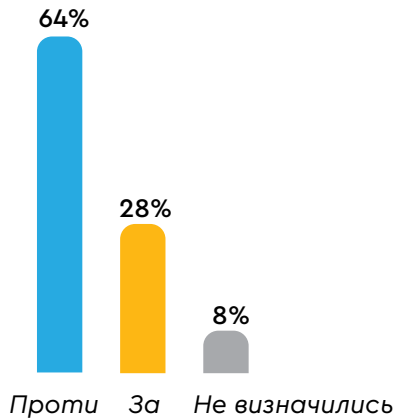
Тим паче, що напередодні візиту міністра оборони Рустема Умерова до Сеула 27 листопада, заступник міністра закордонних справ РФ Андрій Руденко вкотре пригрозив РК розривом відносин та «наслідками» для безпеки, якщо «південнокорейська зброя буде використовуватись для вбивства російських громадян».

Наразі президент Юн вимушений орієнтуватися не тільки на внутрішні застереження, але й зміни в політиці США з приходом до влади Дональда Трампа.

Основні фактори стримування, які впливають на позицію південнокорейського уряду:

- Політика новообраного президента США Дональда Трампа, яка спрямована на завершення російсько-української війни, а також зроблені ним раніше заяви про зупинку військової допомоги Україні. Це ставить під сумнів доречність надання летальної зброї Україні та створення ризиків для себе у відносинах з РФ, якщо провідний безпековий союзник країни вестиме іншу політику. Також в РК звертають увагу на ситуацію щодо можливого зменшення допомоги Україні в європейських державах;
- Превалювання думки в південнокорейських політичних та експертних колах, що пряме постачання Україні летальної зброї, не проходячи через треті країни, зокрема США, різко змінить динаміку безпеки на Корейському півострові. Існують побоювання, що в такому випадку у Москви не буде обмежень щодо надання критичних ракетно-ядерних технологій КНДР;
- Позиція головної опозиційної демократичної партії «Тобуро», яка

Графік 1. Опитування громадської думки щодо постачання зброї Україні

Джерело: JoongAng Ilbo, Gallup Korea

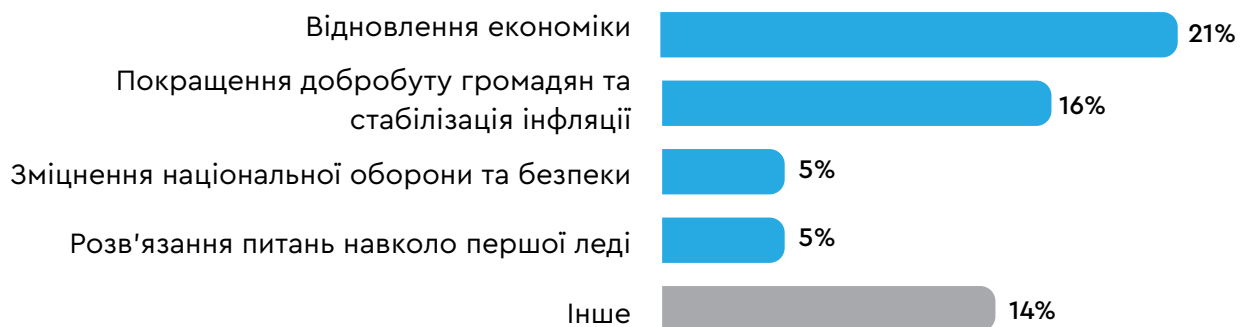
має більшість у парламенті та виступає проти надання летальної зброї Україні, та погрожує президенту імпічментом, у разі прийняття такого рішення в обхід;

- Внутрішня політична криза країни, внаслідок якої опозиційні сили протистоять зовнішньополітичним та внутрішньополітичним ініціативам президента;

- Суспільні настрої. Згідно з опитуванням громадської думки, проведеним у кінці жовтня 2024 року на замовлення JoongAng Ilbo агенцією Gallup Korea, **64% мешканців РК виступають проти постачання зброї Україні, тоді як 28% — за, 8% — не знають або відмовилися відповідати.** Опитування відбулося після заяви президента країни, що Південна Корея може переглянути позицію щодо надання летальної допомоги.

Як показало дослідження, безпека не є пріоритетною серед запитів громадян щодо діяльності президента на другу половину його терміну. Проблеми, які найбільше турбують респондентів виглядають наступним чином: відновлення економіки — 21%, покращення добробуту громадян та стабілізація інфляції — 16%, зміцнення національної оборони та безпеки — 5%, розв'язання питань навколо першої леді — 5%.[1] Як бачимо, національна безпека знаходиться на одному місці зі скандалами, пов'язаними з дружиною президента (її звинувачують у маніпуляціях з цінами акцій, отриманні розкішної сумки в подарунок від

Графік 2. Пріоритети на час, що залишився до кінця каденції Юна

Джерело: JoongAng Ilbo, Gallup Korea

корейсько-американського пастора та впливові на призначення на високі посади. Демократична партія «Тобуро» ініціювала призначення спеціального прокурора для розслідування цих фактів, але президент ветоував опозиційний законопроект).

З огляду на ці фактори, південнокорейська влада продовжує займати обережну позицію і пообіцяла визначити рівень підтримки України, включно з поставками летальної зброї, залежно від «масштабів військового співробітництва між Росією та Північною Кореєю». Таке визначення позбавлене

конкретики, тому відкриває можливості для маневрування.

Тим часом аналіз заяв представників південнокорейського уряду дозволяє зробити висновок, що Південна Корея продовжує орієнтуватися на раніше намальовані «червоні лінії»: передачу Москвою Північній Кореї передових військових ядерних та ракетних технологій, зокрема технологій для повторного входу в атмосферу, роздільної головної частини з блоками індивідуального наведення (РГЧ ІН), розвідувальних супутників, ядерних підводних човнів.

ОПОЗИЦІЙНИЙ СПРОТИВ

Одним з важливих кроків реагування на російсько-північнокорейське співробітництво з боку Сеула стала заява про наміри відправити до України моніторингову групу, яка займатиметься аналізом військової діяльності Північної Кореї на полі бою, консультаціями української сторони та участю у допиті полонених північнокорейських військових.

Міністр оборони РК зазначив, що моніторингова група не є військовим підрозділом і буде складатись з невеликої кількості військових та розвідки, які перебуватимуть в Україні з короткотерміновим візитом. Розгортання такої групи базуватиметься на потребах Сеула отримати інформацію, яка торкається питань безпеки країни, а не на

прохання ООН або України. При цьому, за офіційною інформацією, на сьогодні можливість відправки підрозділів армії РК до України не розглядається.

Слід зауважити, що відправка моніторингової групи також зустріла серйозний спротив провідної опозиційної демократичної партії «Тобуро», яка погрожує оголошенням недовіри міністру оборони. Офіційно опозиція посилається на Ст. 60 Конституції, згідно з якою Національна асамблея має право давати згоду на відправлення збройних сил до іноземних держав. Однак, як стверджує міністр оборони, згідно з чинними директивами міністерства щодо розгортання збройних сил за кордоном, він має право на відправку невеликої групи персоналу у формі для збору та отримання інформації.

Опозиція намагається обмежити дії уряду у двох напрямках щодо надсилання моніторингової групи: готує подання про скасування директив Міністерства оборони до Конституційного суду, а також прагне внести правки до трьох законів, щоб закрити прогалини в законодавстві, які дозволяють виконавчій владі здійснювати військове постачання за кордон без згоди парламенту, побоюючись, що президент використає їх для надання зброї Україні.

В Законі про зовнішню торгівлю, який слугує офіційним приводом для відмови у наданні Україні летальної зброї, йдеться про те, що для експорту певних видів стратегічних товарів необхідна міністерська згода, якщо вони можуть вплинути на міжнародний мир та безпеку.

Ст. 19 (б) Закону вимагає від галузевого міністра чи керівників відповідних агенцій оцінити, чи призначений експорт товарів для «мирних цілей» і чи він не підриває «міжнародний мир, підтримку безпеки і національну безпеку». Йдеться про те, що міністри «можуть», але не зобов'язані заборонити експорт. Крім того, пункти, затверджені начальником оборонних закупок, звільняються від подальшого міністерського розгляду. Фактично, гнучкість трактування «мирних цілей» надає президенту широту повноважень у їх інтерпретації, зокрема і в прийнятті рішень щодо надання летальної зброї Україні.

Закон про управління військовими поставками дозволяє міністру оборони передавати поставки іноземним урядам безкоштовно чи з метою отримання

прибутку без парламентської згоди за умови, що експорт не шкодить власним військовим потребам РК. Аналогічно Закон про оборонні придбання та програми не містить обмежень для надсилання оборонного експорту в зони конфлікту. Проте опозиційна партія наполягає, що летальна допомога Україні суперечить «мирним цілям», а також створює ризик національній безпеці РК, а відправка військових поставок через треті країни йде всупереч з власними військовими потребами, враховуючи технічний стан війни з КНДР. Ця позиція Демократичної партії є відображенням глибоких загальних розбіжностей між правлячою та опозиційною партіями — взаємні обвинувачення та політична боротьба гальмують процес розв'язання внутрішніх проблем та серйозно відбиваються на виробленні спільної позиції в питаннях зовнішньої політики.

У той час, як Юн Сок Йоль намагається розширити зовнішньополітичний профіль держави, просуваючи його за межі Корейського півострова та позиціонуючи РК як «глобальну ключову державу», опозиційна партія наполягає на продовженні традиційної зовнішньополітичної лінії — пошуку мирного діалогу з Північною Кореєю та виваженості у відносинах з РФ.

Оскільки, на думку опозиції, підтримка України, зокрема зброєю, ставить під загрозу безпеку РК, завдає збитків відносинам з Москвою (зокрема економічним) та створює ризик бути

залученим в іноземний конфлікт. Тож, попри те, що в законодавстві РК існують вікна[2] для надання Україні летальної зброї, під тиском геополітичних, безпекових та внутрішніх обставин

президент країни відхилив прохання України про військову підтримку, з яким вона неодноразово зверталася від початку повномасштабного вторгнення.

ЯКУ ЗБРОЮ ПІВДЕННА КОРЕЯ МОГЛА Б НАДАТИ УКРАЇНІ?

Після розгортання північнокорейських військ українська сторона знову попросила підтримки зброєю в уряду Південної Кореї, відправивши офіційний лист Міністерству оборони та надавши запит на нещодавній зустрічі в штаб-квартирі НАТО. В інтерв'ю південнокорейському виданню The Dong-A Ilbo посол України в РК Дмитро Пономаренко зазначив, що українська сторона передала на розгляд корейському уряду пріоритетні потреби в озброєнні. Насамперед мова йде про системи оборонного типу: засоби ППО, радары, системи РЕБ, системи захисту від безпілотників. [3]

Також Україна надала перелік нагальних потреб для захисту своєї території, до яких входять 155-мм снаряди, системи MRLS, артилерійські системи, бронетехніка та танки. З огляду на внутрішні застереження українська влада пропонує Сеулу розглянути надання оборонного обладнання на гуманітарному рівні, наголошуючи на тому, що відправлення оборонних боєприпасів — це не допомога у війні, а дії, спрямовані на досягнення миру.

Оборонно-промисловий комплекс РК виготовляє майже всю номенклатуру озброєння та військової техніки (ОВТ), використовуючи новітні західні технології, що робить його сумісним з озброєнням країн НАТО.

Останнім часом застаріла іноземна зброя та застаріле ліцензійне ОВТ активно замінюється новими зразками власного виробництва. Відтак РК могла б надати Україні низку необхідних видів озброєння:

- на її складах зберігається 3,4 мільйона 105-мм снарядів, які колись були передані за американською програмою WRSA-R. Плани про поступове виведення з експлуатації 200 артилерійських систем K105 в резервний статус створює великий надлишок 105-мм снарядів [4];
- запаси ракет протиповітряної оборони Hawk, Mistral, Iгла, які були замінені вітчизняними моделями;
- радянська техніка — танки Т80У, БМП-3, БТР-80, ПЗРК Игла-1,

ПТРК Метис у гарному стані, які були отримані від РФ в рамках погашення боргу, успадкованого від СРСР;

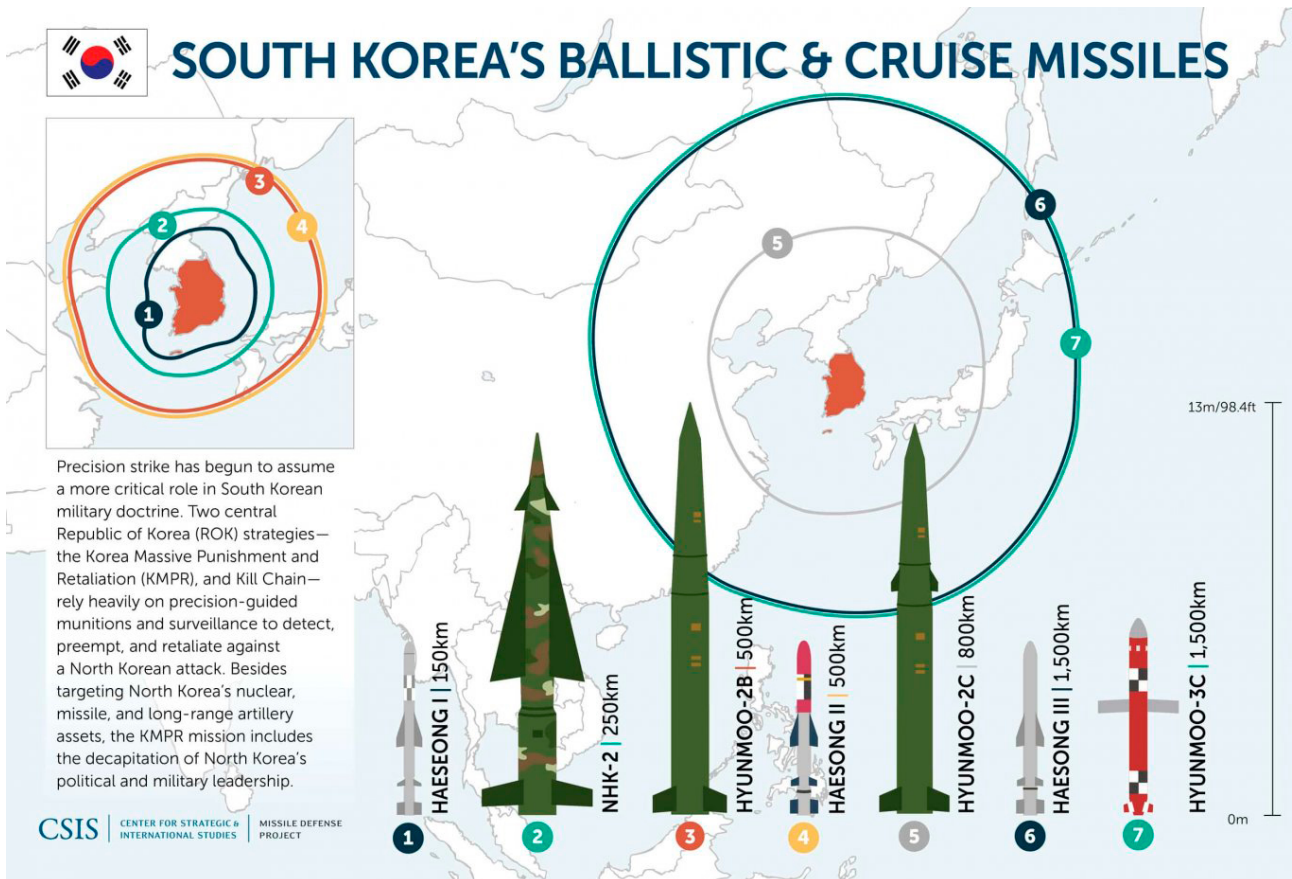
- американська зброя, яка колись була надана РК в рамках програм військової взаємодії — системи ППО, ракети ППО, американська бронетехніка, M113, самохідна артилерія 155-мм та 105-мм, танки тощо [5].

Корейська оборонна промисловість досягла успіху завдяки активному експорту зброї, гнучким умовам та спільному виробництву, а також послідовній урядовій підтримці. **Президент РК має амбітний план зробити країну четвертим**

експортером зброї у світі до 2027 року. Слід відзначити, що зростання експорту зброї більш ніж на 70% з 2018 по 2022 рік, відбулося завдяки контрактам з європейськими державами, зокрема з Польщею (22 млрд доларів), Румунією (920 млн доларів), які заповнили свої військові склади новими південнокорейськими зразками після передачі свого озброєння Україні.

Українська армія потребує корейських засобів протидії озброєнню, яке поступає з КНДР до Росії, особливо зважаючи на те, що його лінійка має тенденцію до розширення. До прикладу, південнокорейські реактивні системи K239

Інфографіка 1. Далекобійні ракети Південної Кореї, ілюстративна інфографіка від CSIS

Chunmoo допомогли б українській армії у протидії 170-мм САУ М-1989 Koksan[6], які Північна Корея почала постачати Росії, а лазерна зброя, яку першою у світі запускає у серійне виробництво Hanwha Aerospace, стали б недорогим та ефективним засобом боротьби з БПЛА. Для Південної Кореї це дало б можливість підвищити потенціал свого озброєння, з огляду на те, що Пхеньян проводить практичне випробування та удосконалення своєї зброї в умовах війни.

Також Південна Корея виробляє ракети, які могли б посилити українську армію на полі бою.

Видання Defence Express виділяє три види оперативно-тактичних південнокорейських ракет, які допомогли б знищувати наземні цілі [7]:

- ▶ Перший варіант — це KTSSM-II, по суті південнокорейський аналог ATACMS, який має запускатись із реактивної системи K239 Chunmoo.
- ▶ Другий варіант — це оперативно-тактичні балістичні ракети сімейства Hyunmoo-2, які візуально нагадують російський ОТРК «Іскандер».
- ▶ Третій варіант — це крилаті ракети наземного базування Hyunmoo-3, за функціоналом аналогічні до російських «Іскандер-К».

Під тиском США та інших західних країн Південна Корея постачала Україні зброю опосередковано через треті країни, зокрема США. Так, вона передала США 550 тисяч 155-мм снарядів для заміни боєприпасів, які ті відправили в Україну.

Завдяки цій схемі непрямий внесок РК у постачання артилерійських боєприпасів став більшим, ніж усіх європейських країн разом узятих. Крім того, Південна Корея дозволила експорт своїх компонентів зброї в Україну, які входили до польських гаубиць Krab. Таким чином були знайдені шляхи уникнення негативних наслідків, як для Південної Кореї, так і особисто президента Юн Сок Йоля. Однак спроби України отримати інші види південнокорейського озброєння через контрахтування та передачу через треті країни були заблоковані через те, що ставали відомими Росії та зупинені під її тиском.

Разом з тим, такий обережний підхід Сеула значно обмежив військову підтримку України з боку Південної Кореї, а також дозволив Путіну, з одного боку, вміло тиснути на слабкі місця південнокорейської влади, а з іншого — поступово змінювати статус-кво на Корейському півострові, втягуючи Пхеньян у свою військову авантюру.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Розгортання північнокорейських військ на Європейському континенті вимагає більш активної залученості Сеула до підтримки України, адже несе серйозні наслідки для самої Південної Кореї. Така залученість продемонструвала б зміцнення позицій РК як ключового партнера ЄС та НАТО в Азії, який міг би, зі свого боку, розраховувати на аналогічну підтримку європейських країн у разі конфлікту на Корейському півострові.

В Сеулі це усвідомлюють, але прихід до влади Дональда Трампа лише підсилює застереження навіть консервативної частини південнокорейського політикуму щодо посилення підтримки України насамперед надання летального озброєння. У своїй зовнішній політиці Південна Корея традиційно орієнтується на США, відповідно, уряд країни ретельно зважає кроки, які можуть іти всупереч з політикою головного союзника та створити ризики для власної національної безпеки РК. Окрім того, через розшарування південнокорейських політичних еліт та суспільства загалом, в Південній Кореї відсутнє спільне бачення щодо стратегії протидії геополітичним та безпековим викликам, які зросли через залучення КНДР у війну на боці РФ, що позбавляє можливості діяти на випередження або хоча б протистояти їм у відповідь.

Влада РК намагається залучити міжнародну спільноту до спільної протидії російсько-північнокорейському безпековому співробітництву, однак вибрана Заходом та окремо Південною Кореєю стратегія уникнення ескалації щодо їх реакції на російську агресію

проти України, тільки стимулювала динаміку поглиблення відносин між РФ та КНДР. Так, неодноразові погрози надати летальну зброю Україні, які так і не були реалізовані, тільки укорінили переконання Путіна та Кім Чен Ина, що їх дії залишаться непокараними. Без спільної стратегії агресивного стримування, яка передбачає надання Україні достатньої кількості зброї та дозволу на враження військових цілей далекобійною зброєю, залученість Північної Кореї у війні буде тільки зростати.

Попри наявні фактори стримування, Україна повинна продовжувати активний діалог з Південною Кореєю, щоб спільно протистояти російсько-північнокорейському військовому союзу, який несе загрози для безпеки обох держав, а також стимулювати владу країни до більшої підтримки Києва. Дві країни повинні працювати над:

- Посиленням міжнародного тиску та запровадженням нових санкцій проти РФ та КНДР за військову співпрацю. Працювати над залученням більшої кількості країн до моніторингу санкцій проти Північної Кореї через новостворену Моніторингову групу (MSMT);
- Ініціювати міжнародні заходи протидії військовій співпраці РФ-КНДР, включно з можливістю запровадження карантину, інспекцій, блокади морських портів, через які іде основний трафік зброї, за порушення санкцій ООН;
- Активізувати політичну співпрацю, консультації, обмін розвідувальними

даними в межах НАТО. РК бере участь у низці спільних проєктів з НАТО, що стосуються підтримки України у сфері військової охорони здоров'я, кіберзахисту, протидії дезінформації та таких технологій, як штучний інтелект;

- Працювати над посиленням вторинних санкцій, експортного контролю та моніторингу дотримання санкцій щодо високотехнологічних товарів, товарів військового та подвійного призначення — критичних компонентів, які поступають до Росії та КНДР через треті країни та використовуються у виготовленні зброї;
- Проводити спільні психологічні та інформаційні операції проти північнокорейських солдатів, щоб послабити залученість північнокорейської армії у військові дії проти України.

Паралельно з тим, українська влада повинна продовжувати працювати над пошуком шляхів отримання південнокорейської зброї, а також залученням інвестицій у спільне виробництво зброї на території України. Важливо також переконати південнокорейських партнерів приєднатися до Декларації G7, ухваленої на саміті НАТО у Вільнюсі, та укласти двосторонню угоду у сфері безпеки. Договір про всеосяжне стратегічне партнерство між РФ та КНДР, який є основою для довготермінового співробітництва, зокрема у військово-технічній сфері, несе спільну загрозу для РК і України та вимагає поглиблення політичної, дипломатичної, безпекової, економічної та культурно-гуманітарної співпраці. Виходом на новий рівень

співробітництва між РК та Україною може стати двостороння безпекова угода.

Посилення позицій України в південнокорейському політичному та суспільному просторі вимагає:

- подальшої тісної політичної співпраці на найвищому та дипломатичному рівнях;
- поглиблення міжпарламентської взаємодії;
- призначення спеціального військового аташе для роботи з відповідними органами влади у військовому секторі;
- тісної взаємодії між відповідними органами безпеки, оборони, розвідки для отримання необхідної інформації та координації дій;
- горизонтальної взаємодії між компаніями оборонно-військового сектору двох країн з метою створення тиску місцевих оборонних компаній на політичні рішення уряду та парламенту РК;
- збільшення інформаційної присутності через залучення корейських журналістів до висвітлення подій в Україні та українських експертів, журналістів до написання матеріалів, інтерв'ю для провідних південнокорейських медіа (KBS, The Korea Times, The Korea Herald, The Chosun Ilbo, The Dong-A Ilbo, Korea JoongAng Daily);
- посилення академічної взаємодії та більше залучення експертів-міжнародників з України до участі в заходах, конференціях, круглих столах, організованих корейськими

університетами та аналітичними центрами;

- збільшення присутності українських митців, артистів, культурних діячів (створення протидії російській культурній експансії, яку Москва намагається активно просувати, а посольство України та громада змушені у кожному окремому випадку докладати чимало зусиль, щоб зірвати гастролі відомих путіністів в РК).

Попри нинішню обережну позицію Сеула, викликану низкою внутрішніх та зовнішніх факторів, загальна глобальна турбулентність та ризик зростання напруги на Корейському півострові та Азійському регіоні загалом, відкриває безпрецедентне вікно можливостей для поглиблення співпраці між Україною та Південною Кореєю. Вікно, яким Україна просто зобов'язана скористатись.

ПРИМІТКИ

- [1] CHO JUNG-WOO Two-thirds of Koreans oppose sending weapons to Ukraine, poll suggests Korea JoongAng Daily: <https://koreajoongangdaily.joins.com/news/2024-11-04/national/defense/Two-thirds-of-Koreans-oppose-sending-weapons-to-Ukraine-poll-suggests/2170086>
- [2] Jeongmin Kim Joon Ha Park Yoon's Ukraine strategy confronts opposition push to restrict weapons exports KOREAPRO: <https://koreapro.org/2024/11/yoons-ukraine-strategy-confronts-opposition-push-to-restrict-weapons-exports/>
- [3] [단독]주한 우크라이나 대사 “한국에 무기 지원 요청”... 종전협정 가능성엔 “갈등 동결은 해결책 아냐”, 동아일보: <https://n.news.naver.com/article/020/0003597503?type=journalists>
- [4] South Korea Has 3.4 Million 105mm Artillery Shells, Everyone Would Benefit if Some Went to Ukraine, Defense Express: https://en.defence-ua.com/industries/south_korea_has_34_million_105mm_artillery_shells_everyone_would_benefit_if_some_went_to_ukraine-9956.html
- [5] ILLIA KABACHYNSKYI South Korea Is A Major Arms Supplier. What Equipment Can Ukraine Receive? United24Media: <https://united24media.com/war-in-ukraine/south-korea-is-a-major-arms-supplier-what-equipment-can-ukraine-receive-897>
- [6] Яким озброєнням можна боротись проти 170-мм САУ М-1989 Koksan від КНДР, які почала отримувати армія РФ? Defense Express: https://defence-ua.com/news/jakim_ozbrojennjam_mozhna_borotis_proti_170_mm_sau_m_1989_koksan_vid_kndr_jaki_pochala_otrimuvati_armiji_rf-17186.html
- [7] Defense Express, «Раз КНДР посилає аж 12 тисяч військ для РФ, то які ракети для ЗСУ варто просити в Південній Кореї», 18 жовтня 2024 року, https://defence-ua.com/weapon_and_tech/raz_kndr_posilaje_azh_12_tisjach_vijsk_dlja_rf_to_jaki_raketi_dlja_zsu_varto_prositi_v_pivdennoj_koreji-16932.html

- <https://www.facebook.com/NECUkraine/>
- https://twitter.com/NEC_Ukraine
- <https://neweurope.org.ua/>